

OŠETROVATEĽSTVO - 1. stupeň štúdia

Profil absolventa:

Absolvent odboru ošetrovateľstva je schopný plniť požiadavky disciplíny, ktorá v sebe integruje ošetrovateľské teórie s vedeckými poznatkami z iných odborov, potrebné pre poskytovanie zdravotníckych služieb verejnosti v rámci primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie, ako aj starostlivosti v chorobe, rehabilitácii a následnej starostlivosti.

Absolvent je schopný poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť jednotlivcom, rodine, skupine či komunitě v zdraví alebo chorobe a prispievať k zdraviu, uzdraveniu alebo pokojnému a dôstojnému umieraniu a smrti. Vykonáva ošetrovateľskú prax samostatne, na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom a ďalšími členmi zdravotníckeho tímu. Profesionálna príprava je založená na výsledkoch vedy a výskumu. Absolvent ovláda princípy ošetrovateľstva a je schopný ich uplatniť vo svojom povolání. Je všeobecne vzdelaný a odborne pripravený tak, aby chápal súvislosti medzi ošetrovateľskou vedou, biomedicínskymi vedami, spoločenskými vedami a vedami o človeku a toto poznanie dokázal transformovať do celostného prístupu v ošetrovateľskej praxi.

Teoretické znalosti (1. stupeň):

Absolvent ošetrovateľstva (1. stupeň):

- teoreticky ovláda a prakticky využíva odbornú ošetrovateľskú terminológiu,
- má komplexné vedomosti z vied, z ktorých vychádza všeobecná ošetrovateľská starostlivosť vrátane dostatočného porozumenia štruktúre, fyziologickým funkciám a správaniu zdravých a chorých osôb a vzťahov medzi zdravotným stavom a fyzickým a sociálnym prostredím pre človeka,
- získa a pochopí podstatné fakty, pojmy, princípy a teórie vzťahujúce sa k ošetrovateľstvu, s dôrazom na etiku a filozofiu ošetrovateľstva, ľudské práva, autonómiu pacienta, jeho práva a bezpečnosť,
- má vedomosti z odborov, ktoré opisujú orgány a systémy zdravého a chorého človeka, zaoberajú sa jeho psychickými procesmi a vlastnosťami, sociálnym prostredím, kultúrnymi vplyvmi, ako aj jeho spiritualitou, vierou a svetonázorom,
- ovláda metódu ošetrovateľského procesu,
- pozná organizačné princípy rôznych druhov zariadení ambulantnej, ústavnej a následnej zdravotnej starostlivosti,
- má schopnosť aktívne a účinne sa začleniť do zdravotníckeho tímu,
- vie integrovať poznatky z teórií a modelov v ošetrovateľstve,
- získa vedomosti z oblasti komunikácie, manažmentu, sociálnych a behaviorálnych disciplín, ktoré uplatní pri styku s pacientom/klientom,
- je nositeľom humanistických princípov,
- pozná princípy multikultúrneho ošetrovateľstva v multikultúrnych komunitách,
- ovláda aktuálne legislatívne predpisy a normy vzdelávania a povolania sestry, legislatívu sociálnej a zdravotnej starostlivosti,
- vie rozvíjať ošetrovateľskú prax, kriticky myslieť a využívať výsledky výskumu,
- ovláda zásady bezpečnosti práce,
- získa motiváciu k ďalšiemu osobnému a profesionálnemu rastu formou celoživotného vzdelávania,
- aplikuje princípy praxe založenej na dôkazoch do ošetrovateľskej starostlivosti.

Praktické schopnosti a zručnosti (1. stupeň):

Absolvent ošetrovateľstva (1. stupeň) získa schopnosť samostatne:

- identifikovať potreby osoby, rodiny alebo komunity a vykonávať uspokojovanie potrieb súvisiace so zdravím, chorobou alebo umieraním,
- poskytovať komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť v základných a špecializovaných klinických odboroch,
- poskytovať komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť v súlade so systémom kvality zdravotníckeho zariadenia,
- tvoriť a formulovať štandardy ošetrovateľskej starostlivosti,
- podporovať presadzovanie a obhajovanie potrieb a práv osoby,
- zabezpečovať a vykonávať činnosti súvisiace s prijatím, prepustením, preložením a úmrtím osoby,
- viesť ošetrovateľskú dokumentáciu, kontrolovať a analyzovať záznamy v ošetrovateľskej dokumentácii,
- používať posudzovacie stupnice v ošetrovateľstve,
- poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť v domácom prostredí a v inom prirodzenom sociálnom prostredí osoby,
- realizovať edukačnú činnosť, poskytovať informácie súvisiace so zabezpečením ošetrovateľskej starostlivosti osobe, rodine alebo komunitě,
- aplikovať princípy manažmentu v ošetrovateľstve, proces rozhodovania, riešenie problému a manažment konfliktu,
- participovať na ošetrovateľskom výskume,

- spolupracovať s členmi ošetrovateľského tímu,
- podieľať sa na ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a podporovať sociálnu a medziodborovú perspektívu a zapojenie občanov do starostlivosti o vlastné zdravie,
- zabezpečovať hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení,
- zabezpečovať dodržiavanie bezpečného prostredia osoby a ochranu jej intimity.

Absolvent ošetrovateľstva (1. stupeň) ďalej dokáže vykonávať tieto ošetrovateľské činnosti:

- monitorovať fyziologické a vitálne funkcie osoby,
- orientačne vyšetriť zrakovú ostrosť pomocou optotypov a ostrosť sluchu,
- vykonávať ošetrovateľskú rehabilitáciu a prevenciu porúch z imobility,
- odsávať sekréty z dýchacích ciest,
- ošetrovať drény, periférne katétre a centrálné katétre, epidurálne katétre, permanentné močové katétre, kanyly a stómie,
- pripraviť osobu na diagnostické výkony a terapeutické výkony a poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť počas týchto výkonov a po ich skončení,
- odoberať biologický materiál,
- preväzovať a ošetrovať rany,
- zavádzať žalúdočné sondy a dvanástnikové sondy, permanentné močové katétre u žien a rektálne rúrky,
- aplikovať enterálnu výživu,
- podávať lieky všetkými dostupnými formami,
- participovať pri zavádzaní močového katétra u mužov a detí,
- pripraviť transfúzne prípravky k aplikácii a asistovať pri podávaní transfúzných liekov a transfúzných prípravkov,
- spolupracovať pri invazívnych a neinvazívnych výkonoch.

Doplňujúce vedomosti a zručnosti (1. stupeň):

Absolvent ošetrovateľstva (1. stupeň) dokáže:

- riadiť sa princípmi ošetrovateľskej etiky, ktorej je nositeľom, podieľať sa na etickom rozhodovaní a uplatňovať etické princípy v ošetrovateľskej praxi,
- organizovať si vlastné učenie a pokračovať vo vlastnom profesionálnom vývoji,
- sledovať a aplikovať nové trendy vo svojom odbore,
- implementovať nové technológie a postupy do klinickej praxe v rámci ošetrovateľstva,
- využívať informačné technológie, E-zdravie a IKT systémy,
- využívať poznatky z psychológie a pedagogiky pri edukácii klientov a pri zaškolení nových členov ošetrovateľského tímu,
- využívať jazykové zručnosti a prenos vedomostí,
- absolvent má predpoklady pokračovať v ďalšom štúdiu.

Kompetencie absolventa (1. stupeň):

Absolvent ošetrovateľstva (1. stupeň) podľa odporúčaní Európskej únie na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ z 20. novembra 2013, ktorou sa mení smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (nariadenie o IMI) disponuje týmito kompetenciami:

- Kompetencia samostatne diagnostikovať požadovanú ošetrovateľskú starostlivosť pomocou aktuálnych teoretických a klinických vedomostí, ako aj plánovať, organizovať a realizovať ošetrovateľskú starostlivosť pri liečbe pacientov na základe vedomostí a zručností získaných v súlade s bodmi (a), (b) a (c) odseku 6 s cieľom zlepšiť odbornú prax;
- Spôsobilosť efektívne pracovať spoločne s ostatnými pracovníkmi v zdravotníctve, vrátane účasti na praktickom výcviku zdravotníckeho personálu, na základe vedomostí a zručností získaných v súlade s bodmi (d) a (e) odseku 6;
- Kompetencia posilňovať jednotlivcov, rodiny a skupiny vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a starostlivosti o seba na základe vedomostí a zručností získaných v súlade s bodmi (a) a (b) odseku 6;
- Kompetencia samostatne začať okamžité opatrenia pre záchranu života a vykonávať opatrenia v krízových situáciách a katastrofách;
- Kompetencia samostatne radiť, inštruovať a podporovať jednotlivcov, ktorí potrebujú starostlivosť;
- Kompetencia samostatne zabezpečiť kvalitu ošetrovateľskej starostlivosti a jej posúdenie;
- Kompetencia komplexne a profesionálne komunikovať a spolupracovať s príslušníkmi iných profesií v zdravotníctve;
- Kompetencia analyzovať kvalitu starostlivosti s cieľom zlepšiť svoju vlastnú odbornú prax ako sestry.

Uvedené kompetencie nadobudne absolvent odboru ošetrovateľstva počas štúdia v rámci získavania teoretických znalostí, praktických schopností, zručností a doplňujúcich vedomostí a zručností (1. stupeň).

Uplatnenie v praxi:

Absolvent štúdia sa uplatní predovšetkým v profesii sestry v rámci ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti. Podieľa sa na riadení ošetrovateľskej starostlivosti, edukácii a výskume v ošetrovateľstve. Aktívne participuje v oblasti primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie. Môže vykonávať nezávislú ošetrovateľskú prax v rámci platných legislatívnych predpisov. Absolvent po splnení zákonom stanovenej praxe má predpoklady pre pokračovanie v špecializačnom a certifikačnom štúdiu. Štúdium spĺňa požiadavky stanovené podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES na prípravu sestier a umožňuje uplatnenie sa na trhu práce v rámci všetkých krajín Európskej únie.